

Ekumenisk gudstjänst Annandag påsk

Dagens läsningar 3e årg. läsningar: Jeremia 31:9–13, (1 Pet 1:18-25 (läses inte), Joh 20:19-23.

Karaktärstext för dagen är Emmausberättelsen från Luk 24:13-35 (1 årg. evangelieläsning). Den läses inte, men vi kan ha den med i åtanke om hur den uppståndne Herren visar sig för lärjungarna.

Predikan

Bp E:

Kära vänner.... Inledning och hälsning till alla närvarande, till representanter för de representerade kyrkorna och samfunden, samt till biskop Anders. Därefter:

Att vi firar denna gudstjänst är i sig ett hoppets tecken. Som hade varit otänkbart för 100 år sedan. Sedan 1925, då ärkebiskop Nathan Söderblom bjöd in till ekumeniskt världsmöte i Stockholm och Uppsala, kan vi se en fantastisk ekumenisk utveckling. Påven Pius XI gjorde vid den tiden en annan värdering och förhöll sig avvaktande till ekumeniskt samarbete.

Det skulle förändras när påven Johannes XXIII utlyste Andra Vatikankonciliet och bjöd in teologer från andra kyrkor och samfund att delta i det teologiska arbetet, som på många sätt blev banbrytande och har haft en stor betydelse för den ekumeniska rörelsen. Den ekumeniska rörelsen har i sin tur haft stor betydelse för alla kyrkornas sökande efter en djupare förståelse av Kristus, av Anden och av hur kyrkan som gemenskap fungerar och är uppbyggd.

En milstolpe och en höjdpunkt i relationen mellan våra två kyrkor, och med betydelse även för andra kyrkor här i Sverige, var påven Johannes Paulus II besök i Sverige, Finland och Norden 1989. Det utvecklades en nära relation mellan ärkebiskop Bertil Werkström och Johannes Paulus II.

Sedan dess har relationen mellan våra kyrkor stått mer stilla, även om det finns positiva tecken även sedan dess, som t.ex. publiceringen av det gemensamma dokumentet *Rättfärdiggörelsen i kyrkans liv* 2010, liksom påven Franciskus besök i Lund 2017 vid det gemensamma ihågkommandet av reformationen och publiceringen av det på världsnivå gemensamma dokumentet *Från konflikt till gemenskap*, med de fem imperativen, som finns anledning av att fortsätta att arbeta för att implementera. Mer kan förstås sägas om detta.

Inte minst betydelsen av det vardagliga utbytet och samarbetet mellan många olika företrädare för våra kyrkor och samfund, som t.ex. här inom Gotlands Kristna råd och andra håll.

Du och jag har under de senaste dryga 20 åren mötts i olika sammanhang runt omkring i Sverige och i Rom. Det är med glädje och tillfredsställelse vi kan fira denna ekumeniska gudstjänst tillsammans med företrädare för kyrkor och samfund här på Gotland.

Det är stort att vi kan göra det som en del av påskens firande - direkt efter att det stora undret har skett – graven är tom och Herren är uppstånden.

För mig har gryningen alltid varit tydlig på annandag påsk. Den stilla gryningen, och stillheten efter det stora undret som skedde på påskdagens morgon och nu en tid av att försöka ta in och förstå. Så

som det alltid sker när vi varit med om något stort omvälvande. Det tar tid att ta in, att smälta och att förstå. Att förstå är mer än endast förstå med vårt förnuft, utan att det blir en insikt som blir en del av oss själva och skänker förtröstan. Herren har verkligen uppstått, han lever och han går med mig och sin kyrka. Det föder tillförsikt, frid och glädje!

När vi läser evangelierna verkar det vara två aspekter som är tydliga när Jesus visar sig för lärjungarna på olika sätt.

1. Jesus visar sig oväntat och oanmäld. Det är Jesus som avgör när, var och hur han visar sig för lärjungarna.
2. Det andra är att: Lärjungarna antingen känner igen honom omedelbart, som i dagens evangelietext.
Eller så förstår de först inte vem han är. Som i berättelsen om lärjungarna på väg till Emmaus, eller när den uppståndne Jesus visar sig på stranden.

Detta har även betydelse för relationen mellan oss som kyrkor.

Det är i gemenskapen med den uppståndne Jesus vi finner den sanna enheten.

Men som kyrkor är vi på sätt och vis som lärjungarna på väg till Emmaus. Herren går med oss vid vår sida, men vi förstår inte fullt ut vem han är, eller vilken betydelse det har för oss som människor eller för kyrkan.

Men när vi får öppnade ögon för att Herren faktiskt är närvarande i mitt liv, söker mig, leder mig och hjälper mig, då kan vi även finna vägen till en djupare enhet mellan oss som kristna.

Bp A: Genom vårt dop är vi som kristna redan ett med Jesus och med varandra. Påsken är ju dopets gyllene tid. Det är underbart när det verkligen går upp för oss att dopet har gett oss denna oupplösliga förening med Jesus. Han lever och verkar ibland oss, ja, inom oss. Vi behöver tid på oss för att det verkligen skall sjunka in i oss att Jesus är den levande Herren mitt ibland oss, här och nu. Både utifrån och inifrån vill han komma oss nära och förvandla oss till nya människor, till påskens heliga folk. Därför får vi en hel vecka på oss - påskoktaven – för att påskens nya liv skall ta oss i besittning. Ja, mer än så, påsktiden varar i femtio dagar. Vi behöver verkligen impregneras av påskens nya liv och överjordiska glädje. Samtidigt vet vi att vi har lite svårare att ta till oss glädjen än sorgen. Det blir lite för mycket för oss. Det känns nästan lite ansvarslost i en värld så fylld av lidande och krig, konflikter och problem att leva av denna jublande påskglädje.

Ändå är jag övertygad om att vi just behöver detta övermått och överskott av påskglädje för att verkligen göra vad vi kan för att göra livet bättre och lättare för dem som lider. Vi är ju förenade både med den korsfäste och uppståndne Herren. Han vill möta oss överallt, i det tunga och svåra likaväl som i glädje och fest. Han är alltid med oss.

Just när vi får vara tillsammans som kristna från olika kyrkor och samfund kan vi lära oss mycket av varandra. Vi har alla våra speciella erfarenheter av hur Jesus arbetar bland oss. Vi har olika andliga traditioner och spiritualiteter. Det är en stor rikedom som vi kan dela med varandra. Det finns alltid något nytt att upptäcka i Jesu oändligt rika mysterium. Det är en stor glädje när vi får dela med oss av våra olika andliga erfarenheter och upptäcka att det är samme Jesus som lever och verkar ibland oss. Han driver oss allt närmare varandra, så att vi samfällt kan tacka och lova honom ännu mer.

Bp. E

Ja, en av den ekumeniska rörelsens erfarenheter är verkligen detta du beskriver. Att genom den förening vi redan har med Kristus och varandra i dopet kan vi kristna från olika traditioner utbyta erfarenheter som vi kan ta emot som gåvor till varandra. I dopet, både dör och uppstår vi med Jesus, som Paulus skriver. Dör bort från vårt gamla liv och världens liv, och uppstår eller föds till uppståndelsens nya och fulla liv.

Det är detta liv som Jesus uttrycker när han står mitt bland lärjungarna och säger: Frid vare med er! En frid, som är själva konsekvensen av Jesu död och uppståndelse och seger över död och ondska. Som är freds- eller fridsriket, som är frid, fred, försoning, harmoni och den glädje Jesus uttrycker att han kommit för att ge oss – och som kan stå emot ondska i världen. Världens fred och frid, måste börja i upptäckten av detta nya liv. Som vi både har fått och uppmanas att förvandlas av.

När Jesus uttryckt denna frid, ger han apostlarna del av den helige Ande och sänder dem att ge detta liv vidare genom att förmedla försoning och förlåtelse. När vi lever i denna försoning och förlåtelse kan vi, som du beskriver det, impregneras i påskens nya liv och överjordiska glädje. I den heliga eukaristin, eller nattvarden, vars instiftelse vi firade i torsdags som inledning till de tre heliga dagarna, blir Jesus Jesu uppståndelses liv vårt, när hans kropp och blod strömmar in i vår kropp och blod och vi blir en del av Kristi kropp, kyrkan.

Det är den påskens glädje och verklighet vi idag försöker ta till oss. Att graven är tom, och Jesus är uppstånden och onskans herravälde är motsagd och bruten.

Bp. A Herren är verkligen uppstånden! Som kristna får vi glädja oss tillsammans över att vi alla är besjälade av denna jublande påskglädje. Det gäller inte minst våra bröder och systrar från Östkyrkan. De senaste åren har jag varje påskmorgon fått delta i de ukrainska katolikernas bysantinska påskliturgi kl. 6.00 i vår överfulla domkyrka i Stockholm. Många är begripligt nog dystra och illa medfarna, men under liturgins gång ser man hur ansiktena så småningom lyses upp mer och mer. Tron på Jesu uppståndelse kan ge hopp även i livets stora prövningar och svårigheter.

Ave Crux Spes unica. Var hälsat kors, vårt enda hopp – den fornkyrkliga hymnens ord står faktiskt på August Strindbergs grav. Korset leder alltid vidare till uppståndelse och liv. Till evigt liv. Tänk om vi fåtaliga kristna här i Sverige kunde dela med oss av detta glada budskap till alla dem i vår närhet som inte har mött den uppståndne Herren som lever fördolt mitt ibland oss. Vi måste bli mer evangeliserande och försöka nå ut med detta hoppets budskap i hopplöshetens och modlöshetens tid.

Vi får inte förringa de stora tragedier som vår värld lider av - fasansfulla krig och en förödande klimatkris – men det är just påskens budskap som kan ge oss inspiration och hopp att verka för en bättre värld där evangeliet kan inspirera till engagemang. Om vi verkligen tror att den uppståndne Herren är med oss, får vi kraft och glädje att göra jorden mer lik himlen, så att evangeliet blir inkarnerat i det samhälle och den miljö där vi lever. Ja, Herren är verkligen uppstånden!

Bp. E

Ja, vi behöver bli mer publika i samhället. Både genom att vi tjänar våra medmänniskor och genom att vittna om evangeliet – både när vi tjänar och när vi vittnar bär vi uppståndelsens liv till vår nästa.

Ofta i Sverige, är vi alldeles för blyga. Här i Visby, genomförs sedan många år kyrkorna tillsammans en korsvandring, som stannar vid några av ruinerna här i Visby, läser evangeliet och ber hela vägen upp till Galgberget och den gamla avrättningsplatsen. Det är fascinerande att se hur detta väcker en viss uppmärksamhet hos människor möter oss. Vi borde göra mycket mer sådant.

Det kan ibland oroa mig att så många församlingar drar sig tillbaka från det offentliga. Man ringer allt mindre och allt kortare i kyrkklockorna och kyrkogårdarnas konst utformas inte sällan mycket vagt. Istället för att de tydligt vittnar om det nya livet, med kors och krucifix eller annan konst som öppnar oss för Guds närvaro, Jesu offer och Jesus är uppstånden! Viktigaste vittnesbördet är förstås att vi var och vittnar om våra erfarenheter och glädjen i att vara kristen. Inte bara på vår gravsten, utan även under den tid vi har kvar. Om korset och att Herren är uppstånden.

Bp. A "Sänd oss din helige Ande och låt oss stå upp till det nya livet", så bad vi i igår i påskdagens högmässa i vår domkyrka i Stockholm. Vi behöver verkligen den helige Andes ständiga hjälp och inspiration för att leva av det nya liv som vi har fått del av genom Jesu uppståndelse. Vi behöver skakas om av Andens stormvind som lärjungarna vid pingsten. Men vi behöver också Andens sakta susning och viskning som inom oss manar oss till överlåtelse och efterföljd. Jag tror att denna gemensamma ekumeniska påskgudstjänst som vi får fira här på Gotland kan hjälpa oss att gemensamt lyssna mer intensivt till vad "Anden säger till församlingarna" som det heter i Johannes Uppenbarelse. Som kristna i Sverige får vi avlägga ett gemensamt vittnesbörd om den uppståndne Herren Jesus. Det är en underbar uppgift, men vi måste göra det gemensamt, om det skall bli trovärdigt i vår allt mer polariserade tid och miljö. Det innebär naturligtvis också att vi själva måste omvända oss ännu mycket mer så att vi förtjänar att kallas Jesu lärjungar. Må Gud ge oss denna ödmjuka längtan efter en allt djupare omvändelse, så att Jesus kan använda oss! Herren är verkligen uppstånden - men de flesta har ingen aning om det...